

ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

«ΕΞΥΠΝΑ» ΚΙΝΗΤΑ-ΣΥΣΚΕΥΕΣ-ΜΥΘΟΣ

Κατάργηση αποστάσεων		
'Άμεση επικοινωνία		
Αίσθηση ελευθερίας (κατάργηση των περιορισμών του χώρου - χρόνου)		
Οικονομικό μέσο		
Θετικά αποτελέσματα (έλλογη λειτουργία)	Μεγάλο εύρος λειτουργιών	Αρνητικά αποτελέσματα (άλογη χρήση, υπερχρήση, κατάχρηση)
- Έκτακτες περιστάσεις ασφάλεια / σιγουριά - Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες - Ανήλικα παιδιά - Επείγοντα περιστατικά - Ατυχήματα - Τροχαία - Φυσικές καταστροφές - Άμβλυση της μοναξιάς - Επιτρέπει στο χρήστη να συνδυάζει ρόλους που διαφορετικά θα απαιτούσαν την ταυτόχρονη παρουσία του σε διαφορετικά μέρη και να διατηρεί επαφές με τους άλλους ανεξάρτητα από το χώρο στον οποίο κινείται - Δυνατότητα επικοινωνίας από δυσπρόσιτα και απομακρυσμένα μέρη	Επικοινωνία • Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο • Skype • Σύνδεση με σελίδες κοινωνικής δικτύωσης	- Υποκαθιστά την αμεσότητα της επικοινωνίας - Εκφυλισμός της διαπροσωπικής επικοινωνίας - Έκθεση της ιδιωτικής ζωής σε δημόσιους χώρους. (μαγαζιά, ασανσέρ, καφενεία, μέσα μεταφοράς, δημόσιες υπηρεσίες κ.λπ.) - Πρόβλημα επικοινωνίας σε παρέες, στο σπίτι κ.λπ. - Επιπτώσεις στη γλώσσα (Greeklish, συντμήσεις λέξεων, συνθηματολογική χρήση του λόγου) - Διεύρυνση του χάσματος των γενεών
Θετικά της ενημέρωσης και των λειτουργιών του διαδικτύου	Ενημέρωση Πρόσβαση στο διαδίκτυο πληροφόρηση / διάδοση γνώσεων, ιδεών	Αρνητικά αποτελέσματα από την κατάχρηση του διαδικτύου Αποξένωση Εσωστρέφεια
Θετικά της ψυχαγωγίας κατά τη διάρκεια ταξιδιών πεζοπορίας	Ψυχαγωγία-πολυμηχανή διασκέδασης • Μουσική • Παιχνίδια	Παθητική ψυχαγωγία

Αναπροσαρμογή προγράμματος Εντοπισμός ατόμων από τις διωκτικές αρχές	Εργαλείο δουλειάς • Ιατροί • Τεχνίτες Διάφορα προγράμματα για επαγγελματίες	Παρακολουθήσεις ιδιωτικών συνομιλιών Υποκλοπές συνομιλιών
-Αναμνηστικές φωτογραφίες -Φωτογραφίες σε περίπτωση τροχαίων -Βιντεοσκόπηση ιδιωτικών στιγμών	Φωτογραφίες Επεξεργασία φωτογραφιών Video	Παραβίαση του απορρήτου της ιδιωτικής ζωής
Ασφαλής και γρήγορη αναζήτηση προορισμών	Gps	
	Πολλαπλές εφαρμογές • Αφύπνιση • Αριθμομηχανή • Επεξεργασία κειμένου • Οργάνωση / αρχειοθέτηση • Ημερολόγιο-υπενθυμίσεις • Ταινίες • Σύνδεση με υπολογιστές • Ηχογράφηση • Ενημέρωση κίνησης τραπεζικών λογαριασμών • Μέτρηση καρδιακών παλμών	-Επιβαρύνσεις στη σωματική υγεία -Αρνητικές επιπτώσεις στην εγκεφαλική λειτουργία λόγω της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας -Εξάρτηση, εθισμός - Εθισμός στην ευκολία -Ανούσια φπατάλη του ελεύθερου χρόνου -Μετατρέπεται σε σύμβολο καταξίωσης(αξεσουάρ κοινωνικής ανάδειξης) -Καταναλωτισμός -Παρακώλυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο σχολείο(διάσπαση προσοχής, booling) -Θίγεται η αξιοπιστία της εξεταστικής διαδικασίας (σύγχρονα σκονάκια) -Ανελευθερία, άγχος, ψυχική δέσμευση -Τροχαία ατυχήματα

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ

Γονείς:

- δεν πρέπει να προμηθεύουν τα παιδιά τους με κινητά τηλέφωνα από τα πρώτα σχολικά χρόνια, όταν δηλαδή ο ανήλικος χρήστης δεν είναι σε θέση να κατανοήσει την έλλογη χρήση του, αλλά πέφτει θύμα εντυπωσιασμού των εφαρμογών και των δυνατοτήτων του.

- οφείλουν να συζητούν με το παιδί τον τρόπο και τα όρια ως προς τη χρήση του.

Για παράδειγμα, πρέπει να παρακολουθούν την κίνηση των λογαριασμών του και να παρεμβαίνουν συμβουλευτικά, όταν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα από αυτούς όρια.

Πολιτεία δημιουργία και εφαρμογή νομικού πλαισίου.

Σχολείο: ενημέρωση ως προς τους κινδύνους που εγκυμονεί η κατάχρηση του κινητού τηλεφώνου, κινδύνους τόσο σωματικούς όσο και κοινωνικούς ((με τη συνδρομή ιατρών, ψυχολόγων, κοινωνιολόγων και άλλων επιστημόνων). καλλιέργεια παιδείας, ωριμότητα, υπευθυνότητα.

Άτομο: Γενικότερα, απαιτείται

-Συνειδητοποίηση ότι το κινητό τηλέφωνο δεν συνιστά το μοναδικό μέσο επικοινωνίας

-Αλλαγή της αντίληψης, περί ευτυχίας (ουσιαστικές σχέσεις, ελεύθερος χρόνος κ.ά.).

- Υιοθέτηση της αντίληψης ότι η τεχνολογία δεν είναι αυτοσκοπός.

- χρήση του κινητού τηλεφώνου με γνώμονα την αντίληψη περί μέτρου, αποφυγή κατάχρησης, ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι από την ακτινοβολία.

- διαμόρφωση ενός κώδικα συμπεριφοράς με στόχο τη διακριτική χρήση των κινητών, ειδικά σε δημόσιους χώρους.

- κριτική θεώρηση καταναλωτικών προτύπων και επιλογή κινητών με ορθολογικά κριτήρια.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: ΕΡΓΑΛΕΙΟ Η ΕΞΑΡΤΗΣΗ	
Η εποχή μας μπορεί να χαρακτηριστεί ως εποχή της επικοινωνίας. Η τεχνολογική ανάπτυξη του 20ου αιώνα, ιδίως των τριών τελευταίων δεκαετιών του και η ακόλουθη συνέχεια αυτής στην πρώτη δεκαετία του 21ου, οδήγησε στη ραγδαία ανάπτυξη των τεχνολογικών επιτευγμάτων, είτε αυτά αφορούν την ενημέρωση, είτε την επικοινωνία (ίντερνετ, κινητά τηλέφωνα, ψηφιακή τηλεόραση κλπ), είτε και όλους τους άλλους τομείς της. Αυτό που ίσως έχει γίνει πιο προσιτό σε σχέση με όλα τα παραπάνω είναι το κινητό τηλέφωνο. Πλέον συνδυάζει το χαμηλό κόστος αγοράς, τις πολλαπλές λειτουργίες (μηνύματα, διαδίκτυο, τηλέφωνο, φωτογραφίες κ.λ.π.) και έχει καθιερωθεί ως το πιο απαραίτητο εργαλείο – προφίλ του σύγχρονου ανθρώπου, είτε αυτός είναι δέκα, είτε ογδόντα ετών. Αλήθεια, έχει αναρωτηθεί κανείς αν τελικά περιοριζόμαστε στην «απαραίτητη» χρήση του ή αν τελικά αυτή κινδυνεύει να γίνει υπερχρήση ή κατάχρηση; Πλέον ο κάθε γονιός θεωρεί απαραίτητο να προμηθεύσει το εφτάχρονο παιδί του με κινητό τηλέφωνο, για να το ελέγχει, για την «κακιά ώρα», για να μην νιώθει το παιδί μειονεκτικά, γιατί έχουν όλοι οι φίλοι του. Πλέον ένας έφηβος έχει ένα ή και δύο κινητά με δωρεάν χρόνο ομιλίας και δωρεάν μηνύματα. Χρησιμοποιεί το κινητό του ως ραδιόφωνο ή ως μέσο επικοινωνίας. Όταν δε χρησιμοποιεί το διαδίκτυο, χρησιμοποιεί το κινητό του. Ο τριαντάρης, σαραντάρης, πενηντάρης το θεωρεί απαραίτητο εργαλείο για τη δουλειά του, έχοντάς το δυστυχώς, ακόμα και ως αξεσουάρ κοινωνικής ανάδειξης. Ακόμα και οι μεγαλύτερες ηλικίες, είτε γνωρίζουν να το χειριστούν, είτε όχι, το θεωρούν το ίδιο απαραίτητο με ένα ψυγείο, με ένα αυτοκίνητο, με ένα πιάτο φαγητό. Κανείς δε μπορεί να αρνηθεί ότι είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την καθημερινότητά μας. Κανείς, παράλληλα, δε μπορεί να στρουθοκαμηλίσει υποστηρίζοντας ότι ίσως αποτελεί μία από τις πιο μεγάλες εξαρτήσεις του σύγχρονου ανθρώπου. Οι ρυθμοί της ζωής μας, μας το έχουν κάνει «απαραίτητο», γιατί έχουμε μάθει να αντικαθιστούμε την ανθρώπινη επαφή με ένα μήνυμα, γιατί νομίζουμε ότι έτσι θα μας αγαπήσουν οι άλλοι, γιατί θεωρούμε ότι δε μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτό. Ίσως πιστεύουμε ότι είναι ένα φάρμακο για το άγχος της καθημερινότητας, μιας καθημερινότητας που κυριαρχείται από ασθματικούς ρυθμούς ζωής, από υπερκαταναλωτικό πνεύμα, από τρέλα. Μιας καθημερινότητας που την έχουμε δημιουργήσει εμείς. Μήπως τελικά μπορούμε να ζήσουμε και χωρίς αυτό; Μήπως, τελικά, δε μας είναι τόσο απαραίτητο; Μήπως	

μπορούμε έστω να προσπαθήσουμε να μεταβούμε από την κατάχρηση στη χρήση; Μήπως χάνεται η παιδική ηλικία, καθώς τα στρατιωτάκια, τα αυτοκινητάκια και οι κούκλες έχουν αντικατασταθεί από παιχνίδια στο κινητό τηλέφωνο; Μήπως τελικά η μοναξιά του σύγχρονου ανθρώπου έχει βρει μία κρυψώνα που λέγεται κινητό τηλέφωνο, η οποία έχει αντικαταστήσει τον καφέ με ένα φίλο, τη συζήτηση με τους γονείς ή τον/την σύντροφο με ένα μήνυμα; Μήπως αντί να μας βοηθά να καταπολεμήσουμε το άγχος μας προκαλεί περισσότερο;

Οι απαντήσεις βρίσκονται αρκετά εύκολα, αρκεί οι σημερινοί τριαντάρηδες, σαραντάρηδες, πενηντάρηδες να σκεφτούν πώς ζούσαν παλαιότερα χωρίς αυτό. Το κινητό είναι εργαλείο, αλλά όχι φάρμακο για όλα. Ας σκεφτούμε μόνο λίγο, εμείς οι μεγαλύτεροι, τις συνέπειες της σημερινής κατάχρησής του για τα παιδιά. Ας αναρωτηθούμε αν η τεχνολογία είναι πάντα σύμμαχος ή εχθρός.

A. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου (80-100 λέξεις). (25 MON)

B. 1. Να βρεθεί η δομή της 1ης παραγράφου του κειμένου. (5 MON)

B.2. Να βρεθούν τρεις λέξεις – φράσεις με μεταφορική σημασία. (5 MON)

B.3. Να γραφούν οι πλαγιότιτλοι των παραγράφων του κειμένου. (5 MON)

B.4. Να βρεθεί από ένα συνώνυμο για τις παρακάτω τονισμένες λέξεις του κειμένου : απαραίτητο, ετών, νιώθει, δουλειά, νομίζουμε. (5 MON)

B.5. Να βρεθεί από ένα αντώνυμο για τις παρακάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου : χαμηλό, μειονεκτικά, αρνηθεί, χρήσιμο, παλαιότερα. (5 MON)

B.6. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 80-100 λέξεων το περιεχόμενο της φράσης : «Ας αναρωτηθούμε αν η τεχνολογία είναι πάντα σύμμαχος ή εχθρός». (10 MON)

Γ. Στο κείμενο γίνεται λόγος για το κινητό τηλέφωνο .Για ποιους λόγους οι νέοι χρησιμοποιούν το κινητό τηλέφωνο; Ποιοι είναι οι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν εξαιτίας της κατάχρησης του κινητού τηλεφώνου; (άρθρο 400-500 λέξεων). (40 MON)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Για τα παιδιά της ψηφιακής εποχής το κινητό τηλέφωνο ήλθε σαν μια φυσιολογική εξέλιξη. Συνηθισμένα να πληκτρολογούν με τα δύο χέρια σε παιχνιδομηχανές, πήραν στη χούφτα τους το κινητό και ξανάστησαν τη χαμένη γειτονιά. Οι αποστάσεις μέσα από τους κατακλυσμένους με αυτοκίνητα δρόμους εκμηδενίστηκαν, οι φίλοι βρέθηκαν δίπλα και οι ξένοι «κρατιούνται σε απόσταση» με το να μιλούν σε κάποιον άλλο, όταν δε θέλουν την προσέγγισή τους. Όσο για το τι λένε; Δεν χρειάζεται κανείς να το ξέρει, οσοδήποτε επιπόλαιο, ερωτικό ή χυδαίο είναι. Το πληκτρολογούν σε γραπτά μηνύματα, χρησιμοποιώντας συντομογραφίες που μόνο οι ίδιοι γνωρίζουν.

Κοινωνιοψυχολόγοι που προσπάθησαν να αποκρυπτογραφήσουν αυτόν τον επικοινωνιακό κυβερνοχώρο, ανακάλυψαν ότι τα γραπτά μηνύματα των κινητών είναι πολύ πιο εύγλωττα από ό,τι νομίζουμε και χαρακτηρίζουν τους κατόχους τους. Οι δημιουργικοί τύποι παιδιών χρησιμοποιούν καινοτόμες συντμήσεις λέξεων και αργκό¹, διαμορφώνουν ειδικά τις ρυθμίσεις και τους ήχους του κινητού τους με μεγάλη ευκολία. Τα παιδιά που έχουν μέλλον ως δάσκαλοι και υπάλληλοι είναι ορθογράφοι, γνωρίζουν πάντα πού έχουν το κινητό τους και συνηθίζουν να το μαγκώνουν μεταξύ σαγονιού και ώμου. Όσα έχουν μέλλον σε επαγγέλματα εξουσίας (στρατιωτικοί, νομικοί), χρησιμοποιούν πάντα κεφαλαία γράμματα, δεν κόβουν τις λέξεις, γράφουν με συντομία, έχουν ηχηρά μηνύματα και μιλούν δυνατά στο κινητό μέσα στο λεωφορείο ή στο μετρό. Τέλος, όσα προδιαγράφονται για κοινωνικό έργο (νοσοκόμοι, βρεφοκόμοι), χρησιμοποιούν πάντα μικρά γράμματα, χαμηλώνουν την ένταση του ήχου ή ενεργοποιούν τη δόνηση για να μην ενοχλούν και προσθέτουν στα μηνύματά τους πολλά γραφιστικά συμπληρώματα -όπως χαμογελαστά προσωπάκια.

Οι λόγοι, λοιπόν, που όλα τα παιδιά θέλουν ένα κινητό είναι, για να χτίζουν τον ιδιαίτερο κόσμο τους, να συμμετέχουν σε ιδεατές² γειτονιές μέσα από τα δίκτυα, να είναι κοινωνικά καταξιωμένα στα μάτια των συνομηλίκων τους, να κάνουν πλάκα -ή και αντιγραφή- την ώρα του μαθήματος, να ξεφεύγουν από το διαρκή έλεγχο των γονιών τους. Οι λόγοι που οι γονείς τους σκέπτονται ή προστρέχουν να τους το προμηθεύσουν είναι συνήθως οι ... αντίστροφοι. Οι γονείς της δεκαετίας του 2000 μεγαλώνουν τα παιδιά τους σε έναν διαρκώς πιο αγχωτικό και θυμωμένο κόσμο. Τι πιο φυσικό λοιπόν από το να θέλει ο κάθε γονιός να βρίσκεται άμεσα «κοντά» στο παιδί του, όπου κι αν βρίσκεται αυτό, όποια στιγμή και για ό,τι συμβεί;

Τα παιδιά θα κάνουν το παν να μετατρέψουν το κινητό από όργανο ελέγχου σε όργανο απελευθέρωσης. Οι γονείς θα έχουν μεν την ψευδαίσθηση ότι «είναι κοντά», αλλά τα παιδιά θα βρίσκονται όπου θέλουν, με όποιον θέλουν και θα επικοινωνούν ανεξέλεγκτα με άτομα που δε γνωρίζουμε. Αυτό το όργανο που τους δωρίζουμε ως «συσκευή εντοπισμού», γίνεται στα χέρια τους μοχλός αντίδρασης, αποσταθεροποίησης του σχολικού περιβάλλοντος και ανάπτυξης μιας προσωπικότητας, που θα αποφεύγει να αντιμετωπίζει τον κόσμο «πρόσωπο με πρόσωπο». Οι ειδικοί σε όλες τις μεγαλουπόλεις του κόσμου τονίζουν ότι το κινητό τηλέφωνο στα παιδικά χέρια μετατρέπεται σε εργαλείο προσβολής των συμμαθητών πίσω από την ανωνυμία μηνυμάτων, αλλά και σε δέλεαρ³ για βιαιοπραγία και ληστεία εις βάρος των παιδιών που το φέρουν επιδεικτικά.

Δημοσίευμα από τον ημερήσιο Τύπο σε διασκευή

1. αργκό: συνθηματική γλώσσα που διαφοροποιείται από την κοινώς αποδεκτή και καθιερωμένη γλώσσα
2. ιδεατές: νοητές, ιδανικές, φανταστικές
3. δέλεαρ: αυτό που παρασύρει κάποιον

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε, χωρίς δικά σας σχόλια (90-110 λέξεις). Μονάδες 25

B 1. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το αντίστοιχο γράμμα της πρότασης και δίπλα την ένδειξη ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ, σύμφωνα με το κείμενο.

α) Το κινητό τηλέφωνο αποτελεί για τα παιδιά φυσιολογική εξέλιξη των παιγνιδιών τους.

β) Οι κοινωνιοψυχολόγοι ανακάλυψαν ότι τα γραπτά μηνύματα των κινητών τηλεφώνων είναι δυσνόητα μεταξύ των παιδιών.

γ) Τα παιδιά θέλουν το κινητό τηλέφωνο μόνο για να επικοινωνούν και να κάνουν την πλάκα τους.

δ) Οι γονείς θεωρούν τα κινητά τηλέφωνα όργανα ελέγχου των παιδιών τους.

ε) Το κινητό τηλέφωνο βοηθά τα παιδιά να αντιμετωπίζουν τον κόσμο «πρόσωπο με πρόσωπο». Μονάδες 15

B2. Με βάση το κείμενο και σε μία παράγραφο 70-80 λέξεων να αιτιολογήσετε με ποιον τρόπο: «Τα παιδιά θα κάνουν το παν να μετατρέψουν το κινητό από όργανο ελέγχου σε όργανο απελευθέρωσης». Μονάδες 5

B3. α) Να εντοπίσετε και να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τα μέρη της δομής της πρώτης παραγράφου. Μονάδες 6

β) Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο για τη δεύτερη παράγραφο. Μονάδες 4

B4. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις λέξεις της στήλης A και δίπλα σε κάθε μία τη συνώνυμή της από τη στήλη B. Δύο λέξεις από τη στήλη B περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ A	ΣΤΗΛΗ B
1) εκμηδενίστηκαν	α) συντομεύσεις
2) προσέγγιση	β) τροποποιήσουν
3) συντμήσεις	γ) απλουστεύσεις
4) διαρκή	δ) εξαφανίστηκαν
5) μετατρέψουν	ε) μονομερή
	στ) πλησίασμα
	ζ) συνεχή

Γ. Στην εποχή μας το κινητό τηλέφωνο αποτελεί ένα ευρύτατα διαδεδομένο τεχνολογικό αγαθό. Ωστόσο, αρκετές είναι και οι αρνητικές επιδράσεις από τη χρήση του. Σε ένα άρθρο, που θα δημοσιεύσετε στην εφημερίδα του σχολείου σας, να αναφερθείτε στις αρνητικές συνέπειες της χρήσης του κινητού τηλεφώνου, ιδιαίτερα στα άτομα νεαρής ηλικίας και στους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προστατευθούμε από τις συνέπειες αυτές. Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 500-600 λέξεων.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μαγικό ραβδί και αφεντικό(Από τον ημερήσιο Τύπο, διασκευή).

Σε εποχή οικονομικής κρίσης, οι μοναδικές ηλεκτρονικές μικροσυσκευές που οι πωλήσεις τους, αντί να μειώνονται, αυξάνονται, είναι τα «έξυπνα» κινητά. Πάνω από ένα εκατομμύριο φανατικοί της κινητής τηλεφωνίας έσπευσαν να αποκτήσουν με κάθε μέσο το μοντέλο τέταρτης γενιάς, κατά την πρώτη ημέρα κυκλοφορίας του. Η κατασκευάστρια εταιρεία έχει διαθέσει συνολικά από το 2007, που διοχέτευσε στην αγορά το «έξυπνο» κινητό της, περισσότερες από 50 εκατομμύρια συσκευές. Υπήρξαν πολλοί (μεταξύ αυτών και Έλληνες) που πέταξαν σε Λονδίνο, Παρίσι, Μόναχο, Τόκιο, Νέα Υόρκη για να αποκτήσουν πρώτοι το αντικείμενο του πόθου τους.

Συσκευές-μύθος, είναι από τα λίγα προϊόντα που δεν έχουν προκαλέσει μπισοκοτάζι για τις συνθήκες παραγωγής τους — μολονότι είναι γνωστό ότι το εργοστάσιο όπου κατασκευάζονται απασχόλησε πρόσφατα τον Τύπο με τις αυτοκτονίες υπαλλήλων που δεν άντεξαν τα μικρά μεροκάματα, τις ατέλειωτες ώρες δουλειάς, τη διαμονή σε άθλιους «ξενώνες»... Για να αναχαιτίσει το κύμα των αυτοκτονιών, η εταιρεία αύξησε το μισθό των ανθρώπων-μηχανών κατά 20%, έτσι ώστε, μαζί με τις υπερωρίες, φτάνει πλέον τα 113 ευρώ το μήνα!

Τίποτα από αυτά δεν πτοεί τους μανιακούς των «μαγικών» συσκευών. Σίγουρα, πρόκειται για μια «αυλή των θαυμάτων», για ένα μαγικό ραβδάκι με το οποίο κανείς μπορεί να πραγματοποιήσει κάθε τεχνολογικό του όνειρο... Κάμερα υψηλής ανάλυσης, γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο, αναπαραγωγή μουσικής και βίντεο, σύνδεση με σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, πρόβλεψη καιρού, μέτρηση καρδιακών παλμών, σύγκριση τιμών, ενημέρωση κίνησης τραπεζικών λογαριασμών, παροχή πληροφοριών για πρόσωπα, αντικείμενα, φάρμακα, αξιοθέατα και τόσα άλλα.

Όμως, είναι μόνο αυτό; Ή είναι κυρίως διότι έχει γίνει «αξία» (μετά την απεμπόληση των πολιτισμικών και ηθικών αξιών), ένα κοινωνικό «αγαθό» που μπορεί να κυκλοφορεί και να εξαργυρώνεται ως κοινωνικό νόμισμα, με σκοπό την απόκτηση κοινωνικού κύρους; Με το «έξυπνο» κινητό αγοράζεις μια υψηλότερη θέση στην κοινωνία, λαμβάνεις ένα είδος κοινωνικής προαγωγής. Δεν είναι απλώς μια πολυμηχανή διασκέδασης, ένα εξάρτημα που εμπλέκει το άτομο στο συλλογικό τελετουργικό της «επικοινωνίας» (μαζί στήριγμα, σωματοφύλακας, σύντροφος, φίλος), αλλά και ένα διαρκές «εισιτήριο» για αλλού ... Το μήνυμα που στέλνει το «έξυπνο» κινητό στον κάτοχό του και εγγράφεται βαθιά στο υποσυνείδητό του δεν είναι το εμφανές περιεχόμενο των ήχων και των εικόνων, αλλά η δυνατότητα αποδιοργάνωσης του πραγματικού και ανασύνθεσης της εικόνας των γεγονότων μέσα από τις πολλαπλές εφαρμογές, μέσα από την εύκολη και θαυμαστή μετάβαση από τον έναν στον άλλον εικονικό κόσμο.

Προϊόν-σύμβολο της εποχής, έλκει αχόρταγα και καταβροχθίζει οτιδήποτε εισέλθει στην ακτίνα επιρροής του· ακόμη και τον κάτοχό του. Διότι δεν είναι μια απλή τεχνητή προέκταση του χεριού, είναι καταναγκαστικό «αφεντικό», έξη που ωθεί ένα σκαλί βαθύτερα στον φαύλο κύκλο των εξαρτήσεών μας. Μέσα από ένα σύστημα επίπλαστων⁴ αναγκών, μας γοητεύει και μας παγιδεύει, μας υπηρετεί και, ταυτόχρονα, μας μεταμορφώνει σε δικούς του υπηρέτες.

1. εμπορικό αποκλεισμό
2. εγκατάλειψη για ιδιοτελείς σκοπούς
3. συνήθεια
4. τεχνητών, μη πραγματικών

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια, σε 80 - 100 λέξεις. Μονάδες 25

B.1. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο 70-80 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: «Συσκευές-μύθος, είναι από τα λίγα προϊόντα που δεν έχουν προκαλέσει μπλοϊκοτάζι για τις συνθήκες παραγωγής τους». Μονάδες 12

B.2. α) Με ένα σύντομο σχόλιό σας, να αιτιολογήσετε τον τίτλο του άρθρου με βάση το περιεχόμενό του. (μονάδες 6)

β) Να εντοπίσετε τα δομικά στοιχεία της πρώτης παραγράφου του κειμένου: «Πάνω από ένα ... του πόθου τους». (μονάδες 3)
Μονάδες 9

B.3. Να γράψετε δύο ομόρριζα για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:
κρίσης, θαυμάτων, τιμών, ωθεί Μονάδες 8

B.4. Να δικαιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών στις παρακάτω εκφράσεις:
«έξυπνο» κινητό, «άθλιους «ξενώνες», έχει γίνει «αξία» Μονάδες 6

Γ.1. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι με την απόκτηση εξελιγμένων τεχνολογικών προϊόντων ενισχύεται το κοινωνικό κύρος τους. Σε ένα άρθρο σας, που το προορίζετε για την τοπική εφημερίδα, να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σχετικά με: α) τους λόγους για τους οποίους κάποιοι υιοθετούν μια τέτοια αντίληψη β) τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η αντίληψη αυτή στη ζωή τους. (400-500 λέξεις) Μονάδες 40

ΚΕΙΜΕΝΟ

Δεν έχω ακούσει πιο θλιβερή φράση από το «Έχω χρόνο και δεν έχω άνθρωπο να μιλήσω», δηλαδή έχω στο κινητό μου δωρεάν χρόνο ομιλίας, που πρέπει να τον εξαντλήσω. Στα μαγαζιά και στα λεωφορεία, μες στο ασανσέρ, στις δημόσιες υπηρεσίες, στο πεζοδρόμιο, στο καφενείο, οι άνθρωποι μιλούν ακατάπαυστα... και συνήθως για το τίποτα.

Το πρώι μιλούν κυρίως για τις δουλειές τους. Για πωλήσεις, δικογραφίες, υδραυλικά, φορολογικά. Όλο το βαγόνι ένα κινούμενο γραφείο. Αρκετοί δίνουν οδηγίες στους συνεργάτες τους, διαπραγματεύονται, τσακώνονται, φωνασκούν, αδιαφορώντας για το ακούσιο ακροατήριό τους. Δεν είναι επιβάτες αυτοί, είναι εργαζόμενοι, είτε μισθωτοί είτε αυτοαπασχολούμενοι. Και το δικαίωμα στην εργασία είναι ιερό. Το δικαίωμα στην επικοινωνία είναι επίσης ιερό, όπως τουλάχιστον προσπαθεί να μας πείσει η διαφήμιση.

Καθώς μεσημεριάζει, έρχεται η ώρα των οικογενειακών και των αισθηματικών. Το περίεργο είναι ότι οι κινητοί τελάληδες δεν εξωραΐζουν τις εμπειρίες τους, αλλά συχνά τις περιγράφουν με μελανά χρώματα, καθώς μιλούν για τον γιο που έμεινε στην ίδια τάξη ή τον φίλο που τους πούλησε.

Τα ριάλιτι¹ υποχώρησαν από την τηλεόραση και κατέκλυσαν την πραγματική ζωή. Όλοι συζητούν όλα, ενώπιον όλων, χωρίς φραγμούς και αναστολές. Τα σχολικά, τα μαγειρικά, τα προσωπικά. Μόνον που στα τηλεοπτικά ριάλιτι υπάρχει ένα είδος επιβεβλημένης συλλογικότητας. Στην εκτός οθόνης ζωή, ο καθένας είναι παίκτης και σκηνοθέτης του ατομικού του ριάλιτι, στο οποίο δεν προβλέπεται διαδικασία ψηφοφορίας και αποχώρησης.

Σπάνια κάποιος που δέχεται μια κλήση σε δημόσιο χώρο χαμηλώνει τη φωνή του, φέρνει την παλάμη μπροστά στα χείλη, δείχνει μια στοιχειώδη συστολή. Οι περισσότεροι τσιρίζουν, ίσως γιατί η τηλεόραση μας διδάσκει «να περνάς καλά» και «να είσαι ο εαυτός σου». Και το «είμαι ο εαυτός μου» σημαίνει ότι είμαι ο άρχοντας του μικρού μου σύμπαντος. Είναι αυτονόητο ότι αυτός ο παροξυσμός της επικοινωνίας είναι ταυτόχρονα και η ακύρωσή της. Το κλασικό αξίωμα «γράφω πολλά, γιατί δεν έχω χρόνο να γράψω λίγα» γίνεται «μιλάμε πολύ, γιατί δεν έχουμε τίποτα να πούμε». Η δημόσια εξομολόγηση δεν είναι δείγμα άνεσης, αλλά κοινωνικού αυτισμού². Δεν μιλώ «με» τους άλλους, αλλά «μπροστά» στους άλλους – και μιλώ για τον εαυτό μου, για τα ποικίλα τίποτα της καθημερινότητάς «μου». Οι άλλοι απλώς δεν υπάρχουν, είναι απρόσωποι και αόρατοι, όπως οι τηλεθεατές.

Η τηλεόραση και η τεχνολογία συμβάλλουν στη διαμόρφωση νέων ηθών, όπως συμβάλλουν και οι άλλοι – και ίσως πολύ πιο καθοριστικοί – παράγοντες. Καθένας θεωρεί φυσιολογικό να αυτοαποκαλύπτεται και να εκπέμπει την προσωπική του ζωή σε κάθε τυχαίο δέκτη.

«Η κόλαση είναι οι άλλοι», είχε πει ο Σάρτρ. Ποιοι άλλοι; Η κόλαση είναι ένα υπερτροφικό, ανασφαλές και αρπακτικό εγώ.

Μαριάννα Τζιαντζή. Από τον ημερήσιο τύπο (διασκευή).

1. ριάλιτι: τηλεοπτική εκπομπή στην οποία καλούνται να εκθέσουν τα προσωπικά τους προβλήματα καθημερινοί άνθρωποι, συχνά εξευτελιστικά της ανθρώπινης προσωπικότητας.
2. αυτισμός: ψυχοπαθολογική κατάσταση του ατόμου που αποκρούει την επαφή και επικοινωνία με τους άλλους και την πραγματικότητα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 - 120 λέξεις). Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 60 - 80 λέξεων το περιεχόμενο της φράσης: «μιλάμε πολύ, γιατί δεν έχουμε τίποτα να πούμε». Μονάδες 12

B2. Να μετατρέψετε την ενεργητική σε παθητική σύνταξη στις παρακάτω φράσεις:

«Δεν έχω ακούσει πιο θλιβερή φράση»

«οι κινητοί τελάληδες δεν εξωραΐζουν τις εμπειρίες τους, αλλά συχνά τις περιγράφουν με μελανά χρώματα» Μονάδες 6

B3. α) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ακατάπαυστα, εξωραΐζουν, ενώπιον, συμβάλλουν, καθοριστικοί. (Μονάδες 5)

β) Για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις να σχηματίσετε μία πρόταση. (Μονάδες 5)

Μονάδες 10

B4. α) Με ποιο τρόπο αναπτύσσεται η τέταρτη παράγραφος του κειμένου: «Τα ριάλιτι υποχώρησαν [...] ψηφοφορίας και αποχώρησης». (Μονάδες 4)

β) Να βρείτε στο κείμενο τρεις περιπτώσεις μεταφορικής χρήσης της γλώσσας. (Μονάδες 3)

Μονάδες 7

Γ1. Το κινητό τηλέφωνο έχει γίνει πλέον αναπόσπαστο στοιχείο της ζωής μας. Σε άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα να αναπτύξετε τις απόψεις σας για: α) την υπέρμετρη χρήση του κινητού τηλεφώνου στην εποχή μας και β) τους τρόπους με τους οποίους αυτή επηρεάζει την καθημερινότητα των ανθρώπων. (500-600 λέξεις) Μονάδες 40